

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile ne trimiteți să le
primim. — Manuscrisurile se
returnează.
INERATE se trimite la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de cenzură:
în Viena: M. Debes, Director
Schick, Rudolf Hesse, A. Orpelt
Nachfolger; Anon. Oppel; J.
Dumler. În Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agenca Havas, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 3 cr. și
10 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicații mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a 3-a o
seră 10 cr. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în săptămânul di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 196.

Brașov, Vineri 6 (18) Septembrie

1896.

Gladstone despre Sultanul și Europa.

Agitațiunea în contra Sultanului și a stăpânirii turcesci crește pe zi ce merge în Anglita. În mijlocul acestei agitațiuni stă bătrânul bărbat de stat engles Gladstone.

De când cu marea mișcare, ce s'a făcut tot la impulsul lui Gladstone odinori în contra atrocităților din Bulgaria și în favoarea libertății poporului bulgar, marele bărbat de stat n'a mai fost atât de activ și zelos ca acum. Măcelurile Armenilor în Constantinopole sunt așî „atrocitățile”, ce se pun pe răvașul Sultanului și cari servesc Englesilor ca mijloc de a agita în contra chiar a existenței imperiului otoman.

Din cauza bătrânețelor sale înaintate d-l Gladstone nu pôte să mai țină vorbiri lungi în adunări publice. Cu atât mai mult însă el agitază în scris. Urmază scrisorilor peste scrisori ale lui Gladstone, în cari acesta condamnă foarte aspru cele ce se petrec în Constantinopol și presentă pe Sultanul ca pe adevăratul vinovat, ér puterile mari ca pe complicitii lui.

„Concertul europén” îl numește Gladstone o „miserabilă și ticăloasă amestecătură de nebuni” și acesta espresione o folosese în săptămânul din scrisorile sale.

Agitațiunea acesta epistolară a lui Gladstone are scopul direct de-a pregăti și a face bună dispozițiă pentru proiectatele meetinguri de protestare.

Și Gladstone este încă moderat, pe lângă ministrul liberal de odinori, Asquith, căci pe când Gladstone bicuiese pe ambasadori, că mai sunt încă presenti în Constantinopol, Asquith ridică pretențiunea directă, ca ambasadorul engles să fiă recheiămat pentru ca

marea Britaniă să nu se facă complicele Sultanului.

În asemenea împrejurări și osind mereu scirile cele mai compromițătoare pentru atitudinea stăpânirii turcesci nu e mirare, că agitațiunea englesă în contra Sultanului ia proporțiuni atât de mari.

În „Reform-club” în Liverpool s'a cetit alaltăeri o scrisore a lui Gladstone, în care acesta recomandă conchiămarea unei adunări publice în Liverpool, spre a protesta în contra crușimilor, ce se sevărăsc față cu supușii creștini ai Turciei. Gladstone încheiă scrisorea, declarând, că este gata de a lua parte la o asemenea adunare.

Gazetele radicale englese predică totă acțiunea în contra Turciei Anglia, și ele, trebuie și pôte să delature singură pe Sultanul.

Astfel dér agitațiunea lui Gladstone are succes. Ca întot-déuna sunt și acum nu numai considerațiuni de umanitate și de dreptate, cari conduc mișcarea englesă în favorul Armenilor și în contra Sultanului, și a „Concertului europén”, ci și considerațiuni de partid și în genere de politică egoistă englesă. Lordul Rosebery, care precum scim, a fost recomandat de Gladstone după retragerea sa dela guvern, este și el firesce pentru mișcarea în favorul Armenilor. Sustine însă, că nu este o cestiune de partid, ci o cauză a creștinismului, a umanității și a civilizațiunii. Răspunderea, dice el, cade asupra tuturor marilor puteri. În deosebi el critică poziția izolată, în care a ajuns Anglia, și acesta este punctul vulnerabil, de care se va folosi opozițiua liberală în contra actualului guvern conservator Salisbury.

Afacerea monumentului lui Arpad.

Dela comună.

(Raport special al „Gazetei Transilvâniei”)

Brașov, 5 (17) Sept. n.

La punctul I al ordinei de zi, ce s'a împărțit între membrii reprezentanței comunale pentru ședințele fixate pe ziua de Mercuri 16 Septembrie n., eventual Joi, 17 Septembrie, era pusă propunerea magistratului pentru „încuviințarea cheltuelilor, ce se vor face din incidentul sfîntirii monumentului milenar de pe Tâmpa prin prezența Escelentei Sale D-lui ministru de interne”.

Se înțelege, că punctul acesta a produs mare fierbere între membrii reprezentanței comunale din orașul nostru, cari cu tot oportunismul majorității săsești, totuși în inima lor sunt, afară de Unguri, aprôpe toți indignați de modalitatea și măsurile, prin cari s'a impus orașului acestuia monumentul din cestiune, menit a face propagandă numai șovinismului celor dela putere pentru maghiarismul violent.

Un monument al lui Arpad în Brașov este o monstruositate istorică; el este, cum s'a dis chiar din parte săsească, un mijloc pentru a înstreina naționalitățile diferite între oaltă și a lovi în față pe acela, cari nu simt împreună cu teroriștii maghiari dela putere.

Împrejurarea acesta a contribuit, ca ședința să fiă mai bine cercetată ca altădată, cu tôte că nici de rândul acesta indolența proverbială a multora n'a rămas cu totul de minciună.

Ședința a decurs în modul următor: Raportorul primăriei, senatorul Hintz, comunică mai întâi, că d-l fișpan a adresat o hârtia magistratului (primăriei) cu data de 7 Septembrie, în care cere, ca să informeze reprezentanța comună asupra monumentului și să se stăruie pentru ca comuna împreună cu comitatul să suporte cheltuelile inaugurării monumentului milenar de pe Tâmpa.

În urma acesta magistratul propune următoarele:

Reprezentanța comună să decidă, ca primarul să fiă imputernicit de-a lua în primire, în numele și în proprietatea orașului, monumentul lui Arpad de pe Tâmpa, oferit acestuia. Mai departe să se voteze suma de 2000 fl., precum și o sumă, ce nu se pôte fixa încă așî și ce va avé să o fixeze un comitet de 25 membri: tôte pentru primirea festivă și ospetarea festivă (dejun pe Tâmpa și banchat în oraș) a ministrului de interne.

La cererea președintelui camerei comerciale, Carl Fabritius, se hotărăse ca punctele propunerii magistratului să fiă dezbătute deosebit.

În urma acesta vine la dezbateri mai întâi cestiunea luării în primire a monumentului din partea orașului.

Advocatul Iosif Pușcariu atrage atențiunea adunării asupra împrejurării, că luarea monumentului în proprietatea orașului va fi împreună cu sarcini și cu îndatoriri pentru oraș. Nu pôte însă orașul să ia asupra-și nici o îndatorire, de aceea vorbitorul propune, ca comuna să nu primescă îngrijirea monumentului de pe Tâmpa.

Dr. Carol Lurto spune, că comuna, după ce a votat locul unde să se așeze monumentul, a cerut deslușiri asupra acestuia. Ministrul însă a trimis o adevărată caricatură de desen, din care nu puteai înțelege, decât statua avea să reprezente un animal, séu om. De-odată iese din găoace Arpad, care a adus pe Unguri în Panonia, Accentuează, că comisiunea pentru monument n'a voit să țină seamă de importanța Sașilor și de munca lor culturală, căreia trebuia să se dea expresiune pe monument. Propune a se lua deciziunea, ca orașul să nu primescă în proprietatea sa monumentul.

Advocatul și deputatul Carl Schnell sustine propunerea magistratului, observând între altele, că monumentul nu s'a așezat în piață, unde dîlnic ar fi espus vederii tuturor, ci în vârful Tâmpai. Deci în

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Într'o casuță serăcaciôsă.

De I. Georovic.

E sîră.

Într'o parte serăcaciôsă și murdară a orașului și într'o casuță și mai serăcaciôsă șede o femeie frumôsă lângă copilul séu.

Casuța e scundă și micuță și are două ferestri mici. Ferestrelor deja erau sparte de mult, și în locul gîmurilor sparte, stăpânul casei a lipit nisce hârtii vechie și funginginôsă. Pe pările negrijit, din sus în jos se pot vedé nisce brazde lungi, galbene, semn, că plôia a străbătut prin coșul casei.

În odaie abia se pot vedé câte-va mobile.

Pe un pârte atîrnă o iconă vechiă, dér nimic nu se pôte vedé pe ea, decât numai ochiul drept și degetele dela mîna dréptă a unui sfânt. Sub iconă e o masă vechiă, ce se mișcă încôci și n'ncolo și e acoperită cu o bucată de pânză. Pânza pare a fi mai vechiă decât masa și la o parte are o gaură. Pe un colț al mesei se află un pahar și un ulcior cu apă; sub masă e o lădiță plină cu rufe și alte sdrențe.

Lipit de masă mai e un scaun; pe acesta se află o carte ai cărei pârte deja de mult sunt rupte.

Mama își ia copilul pe brațe și îl sărută, întrebând:

— „Unde ai fost astăzi?”

— „Am fost la Stojaciol. Soii, că George a lui Stojaciol e bolnav?”

— „Și ce-ai făcut acolo?”

— „Am vorbit.”

— „Despre ce?”

— „Multe de tôte.”

Din nou tăc.

Mama netedese copilul pe cap.

Micul copil își ridică capul și dice:

„Soii ce mamă?”

— „Ce?”

— „Într'adevăr ferioit e Gheorge?”

— „Și pentru ce fétul meu?”

— „Pentru aceea. Să fi vîdut d-ta,

în ce pat môle zace și lângă el o farfuriă plină cu prăjituri și o mulțime de cai și soldați de lemn, musioă și alte multe jucării.”

Mama oftéază,

— „Ei, fétul meu, tatăl lui e omul cel mai bogat.”

Micul băiat mișcă din cap, se cugetă puțin și apoi éráși privește spre mamă-sa.

— „Dér tata pentru-ce nu e bogat?”

— „Pentru-ce așa a lăsat Dumneđu”, răspunde mama.

— „Și pentru-ce Dumneđu a dat bogățiă tatălui lui George?”

— „Pentru aceea... i-a dat... pe el îl iubese mai tare.”

Micul copilăș éráși se cugetă.

— „De ne-ar da și nouă, ca să putem fi și noi bogăți”, dice tînerul copil oftând.

— „Și ce-ar fi atunci, fétul meu?”

— „Atunci și eu mi-aș lua cai, dér de cei adevărați, mi-aș cumpăra și cărți de poesii, așa cum are Gheorge, soii cărți de acele, în cari se află eroi și... lui Steva Supicil i-aș cumpăra haine noué, pentru-ce umblă tot sdrențos.”

Mama sărută pe micul copil.

— „Și mie nu mi-ai cumpăra nimic?”

— „Ție ți-aș cumpăra o haină noué, pentru-ce acesta e ruptă de tot.”

Mama éráși oftéază.

— „Ei, fétul meu, bogății s'au născut în și norocôsă. Au de tôte și nu sunt așa năcâjiți ca noi. Așa e...”

Micul copil ascultă la vorbele mamei sale, dér în urmă i-se îngreunéază pleoapele

și fără voie începe a moțai, își lasă capul pe sinul mamei sale și adôrme lin.

Femeia rămâne deșteptă, ședînd cu copilul în brațe — își așteptă bărbatul.

— „A întărđiat”, își dise, „ce nu e datina lui...”

În momentul acela se deschide ușa, în odaie pășese el — stăpânul casei.

Voios cu pâlăria trasă pe frunte și subsuoră aduce o pâne mare.

— „Bună séra!”

— „Dômne ajută!”

— „Ce faci?”

— „Nimic... Éta șed.”

Încuă ușa, pune la o parte cartea de pe soan și se aședă pe el.

— „Soii Zima”, dise bărbatul soției sale, „m'am învoit cu Bajanicol, că voui lucra la casa lui cea nouă. Pe și am opt groșițe. Ce dicit la acesta?”

— „Acea, ce dicit și tu.”

— „Eu sunt îndestulit. Nici n'am lucru greu. Peste tot mie lucrul nu mi-e greu. Mulțam Dômnlui sunt sănētos, tôte mi-s ușore. Déocă iau pe spate o pētră mare mi-se pare, că e o pēnă.”

— „Și când vei isprăvi lucrul?” întrebă sosia.

lui pot fi numai aceia, cari se bucură de scandale. De-almintrelea aşedarea monumentului s'a decis prin lege şi legea trebuie executată. (Aici se execută, nu-i vorbă, d'ér colo unde e vorba de dreptul de limbă al nemaghiarilor, de ce nu se execută legea? — Rap).

Membrul Arsenie Vlaicu combate pe Schnell şi susţine propunerea lui Lurtz. Nici o lege, dice, nu p'ote sili oraşul Braşov, ca să ia în primire monumentul şi să serbeze şi el mileniul. Protestează în contra insinuării lui Schnell, că cei ce nu p'artinesc luarea în primire a monumentului, ar face-o numai pentru a provoca un scandal. Ei îşi eseroită numai un drept şi o datoriă, ce-o au faţă cu covârşitoarea majoritate a acestui oraş.

Dr. Lurtz reflectează din parte-i avocatului Schnell privitor la expectaţiunea „Landes-scandal“. Dacă prin neprimirea monumentului s'ar nasece un scandal, atunci acesta ar pute să fiă numai un scandal prin pădurea diaristică, care însă îl priveşte mai puţin, decât pădurea de pe Tâmpa.

Dr. Ferd. Otroban dice, că nu vede, de ce lucrarea culturală a Saşilor să fiă tâlmăcită pe monumentul lui Arpad, oăci pe timpul lui Arpad nu erau Saşii aici. El însuşi a fost la început de părere, ca monumentul să nu se aşede aici, d'ér acum, după ce s'a făcut, ar fi o micinimă a umbla să se refuze primirea sub pretexte. Monumentele milenare au fost primite pretutindeni fără piedecă. P'artinesc propunerea magistratului.

Medicul Dr. Gusbeth sprijinesce pe Schnell şi primesce propunerea magistratului.

Advocat. Adam cetesce legea pentru mileniu şi dice, că dacă odată s'a dat locul pentru monument, trebuie să se p'orte consecenţele. E lucru fără tact a aţita populaţiunea în contra serbarei de inaugurare şi a cere dela ministru, ca prin luarea în primire oraşului să nu 'i-se nască nici o îndatorire. Cere închiderea discuţiunii, care se primesce.

După o rectificare a lui Schnell, mai vorbescie pielarul Schlandt, care propune, ca un recurs eventual să fiă admis numai extra-dominium.

Profesorul Vlaicu răspunde lui Otroban şi combate aserţiunile avocatului Adam accentuând din nou, că în legea milenară, ce a cetit'o, nu e nicăiri vorba despre o participare silită a Braşovului la tâmbălău. Crede, că nu este la loc aici de a se vorbi de v'elul uitării faţă cu celea ce le-au întâmpinat popórele nemaghiare din partea celor ce au hotărit a îmbogăţi acest oraş cu monumentul lui Arpad.

Dr. E. Lassel polemisează cu Dr. Otroban dicând, că ţera Bârsei a fost oul-

— „Acea n'o sciu, d'ér cred, că mult nu va dura. Soii ce.... într'adevăr e pagubă de ei!

— „Ce e?“

— „Am venit prin piaţă şi servitorul lui Stojacici ducea o mulţime de lumină. L'am întrebat, ca ce-i? A murit George! Imi răspunde el“.

Femeia se miră.

„Intr'adevăr a murit?“

— „A murit, Dumneşeu să-i odihnescă sufletul. Pabugă! El a fost unicul copil, pe care l'a avut şi era atât de bun ca un ânger. S'era bogătan Nicola. Cum se va simţi el de aici încolo?“

Femeia nu dice nimic.

Ochii i-s'a umplut de lacrimi, îşi plécă capul şi priveşte spre copilul său.

— „Să v'ed cum d'orme de frumos“.

— „D'orme!“

— „Acum v'ed, că Dumneşeu ne iubescie şi pe noi, d'eu ne iubescie“.

— „Intr'adevăr ne iubescie“. Şi cu mulţămire fericită privesc ambii la micul copil, cum d'orme de frumos.

Trad. de C.

tivată mai întâiu de Germani şi, deci, un monument istoric ar trebui să dea expresiune acestui fapt. Cu mult foc şi însufleţire naţională reamintescie apoi mórtea de martir a lui Stefan L. Roth, pe care astăqi Saşii numai sub masca gimnasticeii îl mai pot serba. Arată, că idea, ce e intrupată în acest monument, este ideia lătrei violente a maghiarismului şi aici. Se alătură la propunerea lui Lurtz însă cu adăul, ca guvernul să fiă provocat de-a delătura cât mai curând monumentul din cestiune. a căruia existenţă însămnă o continuă iritare a Saşilor şi a Românilor.

Carl Fabritius arată, că luarea în primire va costa mulţi bani şi oraşul suferă de lipsă mare de bani, aşa că câte-odată nu p'ote plăti nici salariile funcţionarilor. Propune, ca comitatul şi nu comuna să ia în primire monumentul.

Raportorul Hintz pledază, în fine, cu multă vervă din nou pentru propunerea magistratului.

Urmază votarea. Pentru propunerea lui Lurtz, de-a nu se lua în primire monumentul votază 29, contra ei 50 de membri, prin urmare cade. Asemenea cade şi propunerea lui Fabritius. Amandamentul lui Lassel nu se admite la votare. În fine se primesce propunerea magistratului, ca monumentul lui Arpad să fiă luat în primire de oraşul Braşov.

Urmază apoi discuţiunea éráşi destul de întocată privitoare la cheltuelile pentru primirea şi ospătarea ministrului, care va asista la inaugurarea monumentului. Au vorbit d-nii Lurtz, Dr. Gusbeth, avocatul Schnell, directorul V. Bologa, Dr. Otroban etc. Discusiunea s'a s'fîrşit éráşi cu primirea propunerii magistratului.

Asupra acestei părţi a desbaterilor voiu reveni mai pe larg în numărul următor.

CRONICA POLITICĂ.

— 5 (17) Septemvre.

Din Viena se depeşeză, că consiliul general al bancei austro-ungare a acceptat propunerile guvernului privitoare la rennoirea privilegiului. Mai rămâne, după cum afirmă „P. Ll.“ ca reprezentanţii ministerelor de finance să aranjeze unele cestiuni cari privesc organizaţiunea institutului.

Re luarea relaţiunilor diplomatice în mod oficial între România şi Grecia, după cum anunţă „Epoca“ sunt departe de a fi pe calea cea bună. D-nul Bengescu, trimisul român extra-ordinar la Atena, a obţinut deja un concediu de două luni şi d-l Ranghabé, ministrul Greciei la Bucureşti, este p'ote în ajunul de a dobândi şi d-sa un asemenea concediu, fără ca relaţiunile diplomatice dintre România şi Grecia să fi făcut un pas înainte. Se vorbescie despre o convenţiune consulară între amindouă ţerile, care cu greu p'ote să fi admisă de guvernul român, deoarece se vorbescie mai ales despre nisce condiţiuni inadmisibile ale Greciei. Guvernul dela Atena cere, nici mai mult nici mai puţin, decât ca guvernul român să recunoscă calitatea de persoană morală tuturor instituţiunilor de binefaceri său altă speţiă din Grecia“. Prin această Grecia voescie să evite pe viitor posibilitatea unui alt proces Zappa, şi să dea Grecilor, cari ar trăi, s'ar îmbogăţi, şi ar muri în România, puţinţa de a'şi lăsa totă averea moştenire, chiar cea imobiliară, diferitelor instituţiuni de tot felul din Grecia.

În fine a apărut programul oficios al primirei şi petrecerei Ţarului în Franca. Pentru Francesi programul a adus puţină decepţiune, deoarece Ţarul nu va petrece în Paris şese luni, ci numai trei. Francesii se bucură însă, că pe Ţar îl va însoţi şi Ţarina. Diarele francese accentuează, că Ţarul merge la Paris ca bun prietin, până când în alte locuri a făcut numai vizite de complasantă. Presa germană dice, că Ţarul Nicolae II are mai multe motive de-a respecta amiciţia francesă, deoarece Franca până acum a împrumutat Rusiei 6—7 miliarde, şi numai cu ajutorul aces-

tora a putut Rusia opera cu succes în China, Asia mică şi în Turcia.

În Rusia a început din nou a deveni actuală cestiunea jidană. Legea de până acoum, privitoare la Jidan, va fi luată sub revizie şi se dice, că măsurile escepţionale contra Jidanilor vor fi codificate. S'a constituit un comitet compus din funcţionari şi dignitari înalţi, care se va ocupa esclusiv cu cestiunea jidană şi-şi va începe activitatea pe la mijlocul lunei Octomvre. Se înţelege, că la această scire „Alianţa israelită“ din Paris a început a-se pune în mişcare şi a pune în mişcare şi pe alţii ca nu cum-va codificarea să însămne un nou regres al intereselor jidane în Rusia.

SCIRILE ŢILEI.

— 5 (17) Septemvre.

Complotul contra Ţarului. Din Rotterdam se depeşeză, că Wallace şi complicele său refuză să răspundă la întrebarea ce li-se face. Comisarul de poliţie a găsit la Wallace o notă a unui farmacist din Anvers cu data de 10 Septemvre privitoare la cumpărarea unei cantităţi mari de produse chimice destinate la confecţionări de bombe. Poliţia a confiscat o scrisore ce Wallace o avea asupra sa, datată dela 12 Septemvre, şi care dice: „Dacă ţie frică să mergi în Scoţia, vino la Boulogne, unde vom putea conferi; poltronii nu pot fi toleraţi printre fraţii noştri.“ Expeditorii acestei scrisori au fost arestaţi la Boulogne. Ultimele sciri arată ca foarte îndoios proiectul unui atentat în contra Ţarului din partea dinamitarţilor. Pare că complotul avea un caracter esenţialmente fenian, şi avea în vedere atentate ce trebuiau să se comită la Londra.

Visita regelui s'erbesc în România. În privinţa visitei în România a regelui Alexandru al Serbiei, diarele din Bucureşti anunţă, că această vizită a devenit problematică, din cauza situaţiei ameninţătoare în Serbia. Conspiraţia ce s'a descoperit în contra tînărului rege şi atmosfera politică încărcată, impun o extremă vigilenţă atât regelui, cât şi guvernului. Visita regelui Alexandru în România, atârnă deci de situaţia internă din Serbia.

Un proces pentru „calumniă“ se va pertracta la Cluşi în ziua de 13 Octomvre n. c. Acusat este d-nul învăţător Nicolae Trimbiţioniu, care într'o corespondenţă subscrisă de d'ensul şi publicată în vara anului trecut în „Tribuna“, a descoperit unele năsd'răvenii de-ale gendarmului ungar Madarassi János. Gendarmul, p'ote îndemnat de alţii, a făcut arătare la procuratură, ér această a intentat contra d-lui Trimbiţioniu proces pentru „calumniă“.

D-l Dr. I. F. Popecky, profesor de geologie în München, invitat de mai mulţi proprietari din România, a făcut câte-va exploatări prin judeţul Mehedinţi. În comuna Gornenţi, d-sa a descoperit o bogată carieră de marmoră albă, aproape ca cea din Carara. A mai descoperit gismente de ardese, syonit şi serpentiu. La primăvară se vor începe exploatările.

Agenţia vapórelor austriace va face să circule 3 vapóre pe Dunăre în ajunul inaugurării Porţilor de fier. Vapórele vor pleca în aceeaşi zi, dela Galaţi, Giurgiu şi Corabia. Alte vapóre vor circula între T. Severin şi Orşova.

Petrecere. Din Topliţa română primim o invitare la petrecerea de vară a plugarilor români, ce se va arangia Duminecă în 8 (20) Septemvre c. în sala hotelului dela „Sóre“. Venitul curat e destinat în favorul bisericiei gr. or. din comuna Topliţa-română. Intrarea: de persoană 60 cr., de persoană în familie 50 cr. Începutul la 7 óre s'era. Comitetul arangiator: George Majer, preşedinte; Valeriu Trifu, Ioan Moldovan, Ioan Mazare, Ioan Bobu, Duşia Zaharie.

Licitare de tablouri. Cum se p'ote vedé din inseratul de astăqi. Luní şi Marţi în 21 şi 22 c. se vor licita pe cale publică tablourile cari au fost espuse timp de 8 zile în casa d-lor Lang et Rosenthal în strada porţii. Licitarea se va începe Luní la 9 óre a. m. şi se vor vinde 102 tablouri. De astăqi până Duminecă tablourile le p'ote vedé ori-cine pe lângă intrare liberă.

Turburările din Turcia.

Scirile, cele mai noue pe cari le aduce firul telegrafic din imperiul turoesc sunt următoarele:

Generalul rus Tschikitschew, însoţit de un oficer, a vizitat în timp de patru zile fortificaţiunile Dardanelelor cu permisiunea Sultanului.

Porţa a avisat alaltăieri ambasadele în mod verbal că pe aqi se aşteptă la excese din partea Armenilor şi le-a oferit o gardă militară. Porţa a cerut ambasadelor să numescă o delegaţiune de funcţionari consulari pe lângă direcţiunea poliţiei, spre a lua parte la perchisiţiunile în casele străinilor, unde se presupune că sunt Armeni ascunşi.

Cuirasatele escadrei franceze: „Devastation“ şi „Amiral Courbet“ au sosit la Syra, unde au găsit instrucţiuni. Apoi au plecat la mieşul nopţii pentru o destinaţie necunoscută.

Se anunţă din Salonie „Corespondenţii Politice“ că în vilaietul Monastir au apărut două bande de aproape 200 de ómeni; au susţinut o luptă cu trupele turoesci, apoi s'au retras. Raporturile grecesci socotesce că forţele tuturor bandelor din Macedonia se urcă la 700 ómeni comandaţi de Brufas.

O bandă de insurgenţi a suferit un eşec lângă Krupista; mai mulţi ómeni au fost omorâţi; alţii au căzut în mâinile inamicilor. Autorităţile din Agya, în Tesalia, au primit ordin de a urmări şi a aresta pe partizanii întorşi de curând din Macedonia. Turoii au stabilit un cordon militar dublu spre a împedeca intrarea bandelor; d'ér aceştia preferă acum drumul pe mare.

Reformclub din Liverpool a primit o scrisore dela d-l Gladstone, recomandând convocarea unei adunări publice în acest oraş, pentru a protesta în contra cruzimilor comise de Turcia faţă de creştini.

Convocator.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru naţional-român îşi va ţine adunarea sa generală din est an în oraşul Făgăraş în zilele de Duminecă şi Luní în 27 şi 28 Septemvre n. c. cu următoarea programă:

I. Ziua primă 27 Septemvre st. n. Duminecă.

1) Preşedintele va deschide adunarea generală la 10 óre a. m. 2) Se aleg 2 notari pentru şedinţele adunării. 3) Secretariul va ceti raportul comitetului societăţii asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă. 4) Se alege o comisiune de 5 membri pentru propuneri şi raportul comitetului se predă acestei comisiuni spre examinare. 5) Cassarul societăţii va ceti raportul despre starea casei cu sporul dela ultima adunare încóare şi peste tot despre averea societăţii. 6) Se va alege o comisiune de 5 membri pentru examinarea raportului cassarului. 7) Se va alege o comisiune de 5 membri, cari în înţelesul §. 4 din statutele societăţii vor câştiga membri fundatori, ordinari şi ajutatori pentru societate. 7) Se vor ceti discursuri corăspunzătoare scopului societăţii său de altă materie literară, ce sunt a se iusina preşedintelui înainte de adunare. 9) Preşedintele închide adunarea.

II. Ziua a doua 28 Septemvre, Luní.

1) Preşedintele deschide şedinţa şi protocolul şedinţei precedente se va ceti şt autentic. 2) Raportul comisiunii pentru câştigarea membrilor noi. 3) Raportul comisiunii asupra socoţilor cassarului. 4) Raportul comisiunii asupra raportului comitetului societăţii şi insinuarea propunerilor în interesul fondului. 5) Intregirea comitetu-

lui. 6) Deciderea asupra mutării sediului comitetului dela Budapesta la Braşov. 7) Se va decide locul şi ziua adunării generale pentru anul 1897. 8) Se va alege o comisiune de 3 membri pentru autentificarea protocolului din şedinţa II. 9) Preşedintele va încheie adunarea.

Invităm la această adunare generală a societăţii pentru crearea unui fond de teatru naţional-român pe toţi membrii funda-tori, ordinari şi ajutători ai acestei societăţi, precum şi pe toţi binevoitorii ei şi eprijnitorii culturii româneşti.

Din şedinţa comitetului ținută în Braşov la 2 (14) Septembrie 1896.

Ioşif Vulcan m. p., Vasile Goldiş m. p.,
preşedinte. secretar II.

Masa studenţilor din Sibiu.

Duminecă în 1 (13) Septembrie s'a deschis „Masa studenţilor“ la ins-titutul „Albina“ din Sibiu, pe anul şcolar 1896/7. În privinţa acesta „Te-legraful Român“ raportază următoarele:

Admişi sunt 50 studenţi dela şcolile medii din Sibiu. Şi anume: din clasa VIII 5, din clasa VII 8, din clasa VI 8, din clasa V 7, din clasa IV 12, din clasa III 7, din clasa II 3. Total 50. Dintre aceştia 32 studiază la gimnasiul de stat, 10 la gimnasiul ev. luteran, ér 8 la şcoala reală ev. lut.

Concurs s'a publicat numai pentru 2 locuri devenite vacante în urma eşirei a doi studenţi, cari în anul trecut au fost în clasa a VIII-a, pentru cari au concurat 54 de petenţi.

Parte pentru-că n'au terminat anul expirat cu succes, parte că s'au dus la alte şcole, însă din cei din anul trecut nu s'au prezentat testimoniile 11 înşi, şi astfel câtră 39 vechi s'au mai primit de astă-dată 11 studenţi, toţi cu calcul general cel puţin bun.

Înainte de servirea bucatelor directorul „Albinei“, d-l P. Cosma, denumind de director pe studentul de cl. VIII gimn. Nicolae Schiau, în o cuvântare scurtă a accentuat: că institutul „Albina“ a înfiinţat „masa studenţilor“ nu simpli pentru ajutoarea studenţilor săraci, ci mai vârtos pentru ajutorarea acelor tineri români rela-tiv săraci, cari au talent şi voinţă pentru studiu, şi cari cu prestaţiunile lor ne îndreptătesc a spera, că vor deveni omeni harnici, membrii folositori poporului român.

La început direcţiunea institutului a fost mai cu considerare şi la studenţii cu calculul mai slăbuţi. Resultatul acestei cu-lanţe a fost, că din 48 deja în anul al doilea, 9 înşi n'au mai putut reflecta la acest ajutor.

De astă-dată s'au admis numai tineri cu calcul general eminent şi bun. În viitor tot asemenea se va procede, ba de aci încolo nici dintre cei actuali nu se va mai admite la masa studenţilor nici un tiner, care în decursul anului şcolar a regresat în calcul, fără de a fi justificat regresul prin morb seu alte impregiurări accep-tabile.

Pretinde deci direcţiunea dela tinerii, cari se bucură de acest ajutor, ca şi ei înşi să se ambiţioneze a fi între cei din-tre studenţi, ca ieşind de aici, chiar cu impregiurarea, de a fi membrii la masa stu-denţilor dela „Albina“ să se servescă drept un titlu acceptabil la dobândirea stipen-diilor, pe cari toţi au lipsă când trec la facultăţi.

Un învăţător renegat.

Valea Prahovei, Septembrie 1896.

Domnule Redactor! Reintors dela băile din Vâlcele (Előpatak), țin să vă comunic un episod, care m'a impresionat mult mai tare, decât să-l pot lăsa neamintit.

S'a întâmplat, că într-una din zilele petrecute la Vâlcele, d-l comisar de băi s'ava a arangiat o excursiune la o comună în apropiere. Luaram parte la excursiune numeroşi oşpeţi dela băi, de diferite naţio-nalităţi. Ajunşi la destinaţiune, ne aşedarăm

cu toţii la o masă comună, unde pôte ne-am fi petrecut bine, dacă unul dintre cei ce erau cu noi la masă — o figură străină, despre care nici aşi nu scin cum a intrat între noi — nu ne-ar fi surprins de-odată cu un toast în limba maghiară, ținut pentru milenul unguresc şi terminat cu „Eljen maghiar nemzet!“

Nu vă pot spune, ce impresiune pen-nibilă a făcut acest toast maghiar asupra publicului, care în parte foarte mare era compus din oşpeţi din România, între cari şi Jidani, cari şi ei în mod vădit îşi arătară indignaţia. Parte mare din oşpeţii din Româ-nia părăsiră imediat societatea.

Şi mai mare ni-a fost indignarea însă când aflarăm, că autorul acestei demon-stratiuni era renegatul învăţător confesio-nal român din Vâlcele! Auşisem, că acest renegat e luat la ochi, şi că Românii se fereso de el ca de necuratul. Cine l'a in-vitat şi cum a intrat el în societatea nōs-tră nu sciu; toţi am venit la idea, că el a venit, ori că a fost trimis anume ca spion în societatea nōstră. Abstragând dela ca-racterul său, el nici de altfel nu aparţinea societăţii nōstre, care era o societate alésă şi pe mulţi i-am auşit dîcînd, că nici n'ar fi luat parte, dacă ar fi sciu, că în socie-tate vor puté avé loc şi astfel de ne-spălaţi.

Ne pare rău de tot, că la D-vōstre au ajuns lucrurile așa departe. Să nu se mire Ungurii, dacă băile dela Vâlcele, ca şi celelalte băi unguresci din Ardeal, sunt din an în an mai puţin cercetate de oşpeţi din România. În viitor vor puté fi din par-tea nōstră şi mai liniştiţi ca până acum, căci sub un asemenea regim de spionajiu fiă siguri, că Românii de aici încă şi mai puţin se vor îmbulđi la băile lor ca până acum.

St.

Cestiuni sociale.

„Câte desastre familiare şi sociale nu aduce după sine așa numita „emancipare modernă“ acest vampir nesăţios, care ucide în germine cele mai nobile virtuţi. Vedem dî de dî cum nimicesce pudicitiia, singura anghiră tare pentru creşterea sănătoasă a tinerimei.

Forţe mult contribuie la stricarea tinerimei curentul liber ougetător vîrit pe nesimţite în societatea omenescă, care curent apare apoi ca cel mai neîmpăcat duşman al adevăratei moralităţi. Deaceea creşterea morală a tinerimei în cercul strins familiar devine periclitată prin relele şi veninul cel prezentă „emancipaţiunea modernă“ de sub tutela învăţăturilor religioase şi morale îndată ce ea prinde rădăcină în sinul societăţii omenesoi.

„Emancipaţiunea modernă“ este acel factor datestabil, care aduce după sine slăbirea credinţei, de-aci slăbirea rivnei de a ţinea cu tăria la virtuţile morale ale creştinismului, şi ca un pohoiu nimicoitor deschide uşa largă a demoralisarei, tîrînd după sine în mocirla soarbôsă a viciilor tineri şi tinere, cari pôte erau singura speranţă şi pôte singurul sprijin al unei fa-milii.

Nu se pôte dîce, că aceste sunt numai cuvinte aruncate pe hîrtie; exemplele dî-nice a mii de tineri îmbolnăviţi de acesta cangrenă socială ne sunt argumentele cele mai drastice pentru acesta. Chiar nici so-cietatea românească, care era virgină în ale credinţei şi religiosităţii, nu a rămas ne-atinsă de acesta cangrenă. E dureros când veđi tineri, ce şî fac studii pe la şcolile înalte că vin acasă inflaţi de un ateism pervers, introducînd în societăţile nōstre un liberalism de idei scâlciate, numai din simplul motiv al unei vanităţi personale ca să apără înaintea lumii, că sunt emancipaţi după cum dîce ei, de ori ce scrupulositate morală şi religioasă.

„Emanciparea modernă“ este însă şi mai periculoasă când se încuibă în inima fetiţelor, cari mai târziu au să devină mame şi singurile învăţătoare ale familii. Unde femeia şi-a perdut moralitatea acolo se ni-micesce baza ortocărei vieţi familiare.

Ni-e de ajuns decât numai spicu'm prin

jurnalistica de astădî, şi cu orôre trebuie să vedem tineri ce în acte de desperare ucid şi se ucid; îşi consumă viaţa în cele mai destrăbălate societăţi; tineri, cari sub alte condiţiuni şi cu altă creştere pôte ar fi fost fala societăţii. Veđi fetiţe cari părăsindu-şi părinţii se aruncă în braţele orgiilor ca bachante publice, aruncînd cu tină în caracterul nepătat până aci al familii.

Di de dî aduc diarele sciri despre crime, pe cari le săvêşesc indiviđi, cari abia au trecut etatea fragedă copilărescă. Actele de imoralitate s'au lăşit, mai ales prin oraşe, întru atata încât trebuie să te umple de grōză. Ôre nu „liberalismul modern“ este cauza, că atatea fete tinere cad victimă, parte aruncându-se ele inele în braţele desfrăului, parte fiind înşelate şi seduse? Ecă spre pildă un cas, pe care îl cetesc într'un dîar din Budapesta:

O fetiţă de 17 ani fiica unui negustor de vite, fiind ademenită de o femeia fără conştiinţă — promiţându-i o viaţă luxosă — a dus-o în Budapesta instalându-o în o casă publică. Tôte încercările părintelui de a-şi afla fiica sa perdută, pe care o iubea foarte mult, fură zădarnice. În fine cu ajutorul poliţiei fata fu aflată şi adusă înaintea ta-tălui său. Aoi avu loc o scenă durerosă şi mişcătoare. Cuvintele pline de iubire ale pă-rintelui nenorocit avură o înfriurină atât de puternică, încât copila cădînd la picio-rele tatălui său cu buzele tremurînde şi cu ochii plini de lacrimi i dîse: „Tată, iubi-tul meu tată, poţi tu într'adever să m'i ierţi?“ — „Da, iubita mea copilă, eu te iert. Te reprimesc ca pe o copilă iubită, lacrimile tale îmi mărturisesc în deajuns că-ţi pare rău de fapta ta usoră“. Şi copila a fost predată părintelui său.

Casuri de acestea se întemplă cu mii şi se ne întrebăm, ôre s'ar puté ele întem-pla decât imoralitatea n'ar fi pătruns atât de adînc în tôte păturile societăţii? Fiica amintitului neguţător de vite a putut fi încă mîntuită în momentul din urmă, dîr alte mii şi dîci de mii se prăpădesc în cloacele oraşelor.

Etă fructele „emancipărei moderne“, ale „ougetării libere“, care nasec numai crimă şi desfrîn. Noi Românii să ne ferim ca de foc de acesta cangrenă „modernă“, care duce pe tineri şi pe fete la peire sigură.

Tohanul vechi, 16 Septembrie 1896.

T. d. C.

Anunţ literar.

Sibiu, 14 Sept. 1896.

În urma morţii prea de timpurie a mult regretatului şi meritatului bărbat de şcolă I. Popescu, cărţile lui didactico-peda-gogice, menite pentru şcoala poporală şi reonoscute de bune, în ediţiunile lor cele nouă au fost revidate, prelucrate şi ampli-ficate de profesorul Dr. Şpan. Cu privire la preţul aceloră încă s'au făcut unele mo-dificări şi anume:

Ioan Popescu: Ântăia Carte de lec-tură şi învăţătură pentru şcolile poporale române, revêđută de Dr. Petru Şpan se reduce în preţ dela 25 cr. la 20 cr. v. a.

A doua Carte de lectură şi învăţătură pentru şcolile poporale române de I. Po-pescu (a cincea ediţiune), se reduce dela 70 cr. la 60 cr. v. a.

Acesta carte se împarte în două to-muri, un tom destinat pentru anul al II-lea, ér celalalt pentru anul al III-lea event. al IV-lea. Ambele tomuri apar schimbate atât în privinţa formei, cât mai ales a conţin-utului, mai bogat în material şi potrivit priceperii elevilor de diferite etăţi. Tocmai a apărut:

Ioan Popescu. Carte de Cetire II pen-tru şcolile poporale române, prelucrată de Dr. P. Şpan. Preţul 30 cr. v. a.

Partea a doua din „A doua carte“ cu titlul: Carte de Cetire III se află sub tipar.

Cu tôte stima

W. Krafft.

ŞCIRI ULTIME.

Petersburg, 16 Septembrie. În cercurile, cari stau aprôpe de fami-lia domnitore rusescă se vorbesce, că descoperirea proiectului de atentat contra vieţii Ţarului a produs asupra acestuia o impresiune atât de imprimă-tore, încât tôte împrejurimea lui s'a spăimântat. Acum este constatat, afară de ori ce îndoială, că anar-chiştiia deţinută au intenţionat să stingă viaţa Ţarului. Ei şi-au pregă-tit 30 bombe de dinamită şi acum poli-ţiia din Bruxella şi Antwerpen caută după bombe, despre cari se crede, că sunt pe teritor belgian.

Constantinopol, 16 Septembrie. „Berliner Tagblatt“ anunţă, că Ar-menii din nou au ameninţat pe am-basadele cu reînceperea măcelăririlor. Păzitorii din jurul Sultanului au fost depărtaţi şi înlocuiţi cu alţi noi pă-zitori.

Milano, 16 Septembrie. Diarul „Piccolo“ publică scirea sensaţio-nală, că Salisbury a provocat Italia să conluce cu Anglia la detronarea Sultanului; Italia însă să-i fi dat rês-puns negativ.

Londra, 16 Septembrie. După cum afirmă „Daily Chronicle“ Italia a încheiat pace cu Abissinia. Regele Me-nelik a pretins 2 milioane lire ca des-daunare pentru prizonierii italieni şi a condiţionat, ca Italia să se res-trîngă între hotarele Erythreei.

DIVERSE.

Ţiua onomastică a reginei Natalia. De când ex-regina Natalia petrece în Ser-bia, la curtea regescă este mare veselie şi mai ales acum decurînd se arangia, un mare tîmbălău cu ocaziunea dîlei onomas-tice a ex-reginei; oşpeţii jucau şi beau ér domnişorele făceau politică. La dîua ono-mastică a ex-reginei tôte căsuţa din micul regat al Obrenovicilor trebuie să fiă deco-rată cu stéguri tricolore sêrbesce şi ilu-minată, ér clopotele rêsună din tôte tur-nurile bisericelor ca şi când s'ar aştepta ceva extra-ordinar. Toţi cetăţenii îşi îm-bracă vestmintele de sêrbătore şi se grăbesc spre oastelul regesc, ca cu umilintă şi su-punere să gratuleze ex-reginei. Frumôsa Natalia şi-a sêrbtat dîua onomastică din est an în Semendria, acolo unde, după cum se sustine, prima viţă de viiă a fost plan-tată de soldaţii împăratului roman Probus, ér afurisita filoxeră a pusitit cu totul acele vii. La festivitatea aceea au fost de faţă o mulţime de dōmne din societatea înaltă, ca Novacovic, Miscovic, Stimovic etc. dimpreună cu bărbaţii lor. În dîua aceea după amiazi s'a făcut o cursă cu cai sub conducerea colonelului Constantinovic. Sêra au urmat gratulaţiile. Miniştri, generali, ampioiaţi de curte şi ampioiaţi de stat, pê-rînd au apărut înaintea ex-reginei punêndu-i la picioare cu supunere gratulaţiile lor. Uniforma a fost cam slab reprezentată, dîr foarte mulţi au fost decoraţi. „Zjivela Krjalitza“ şi „Zjivio Krjal“ (Trăescă re-gina! şi Trăescă regele!) nu au fost strigăte de astă dată cu destul entusiasm, şi de aceea exregina s'a cam supêrat. Gratulaţiile din Semendria au avut un sfîrşit nu prea vesel prin faptul, că Radicalii au stat cam departe de acesta sêrbare.

Vaccinarea în America. Din epistolele unui medic din Texas se pôte vedé, cum se vaccinază în America. Medicul între al-tele scrie următoarele: Dacă în oraşul nos-tru se ivesce vêrsat, judecătoria provôcă pe toţi locuitorii la vaccinare. Pe cine se opune provocării, un poliţist îl lęgă de stălp, ér un alt poliţist stă înaintea lui cu revolverul încercat şi între aceste medicul îl vaccinază. — Mai remarcăm la acest loc, că consiliul sanitar din Chicago reco-mandă cu privire la sârutare, următoarele: dacă cineva vré să sârute, mai întâi tre-bue să-şi spele buzele cu apă de roze car-bouisată pentru a-l feri de vre-o epidemă.

Literatură.

O dragălaşă și foarte prețioasă colecțiune de episoade, novele și povestiri istorice a apărut în Tipografia „A. Muresianu” din Brașov, intitulată: „Traista cu povești a lui P. Brosteanu”. Format mic și estetic, în mărime de 138 pag. Prețul 20 cr. Nu putem în de-ajuns recomanda, mai ales pentru bibliotecile noastre populare, această colecțiune de scrieri istorico-beletrestice, atât de rari în literatura noastră, cari toate au o tendință eroică națională pe cât de interesantă, pe atât și de amuzantă. Cei ce în timpul din urmă au cedit foiletoanele publicate de d-l autor P. Brosteanu în numarii de Duminecă ai ziarului nostru, au cunoscut valoarea netăgăduită a scrierilor d-sale, atât de mult apreciate din partea cetitorilor.

O carte din cele mai folosite pentru toți părinții de familie a apărut de curând în cunoscuta editură a librăriei *Ignats Hertz* din București. Cartea aceasta e intitulată: *Sfaturi asupra Sănătății Copiilor* sau *Ingririle* ce trebuiesc date copiilor bolnavi și, sănătoși de Preotul *Kneipp*. Traducerea acestor minunate lucrări e făcută de d-l *Dumitru Stăncescu*. Cartea aceasta, care nu trebuie să lipsescă din nici o casă, costă numai doi lei și se găsește de vânzare la toate librăriile din țară și străinătate.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maier.**

Henneberg-Seide

— nur acht, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen, — schwarz, weiß und farbig, von 35 Kr. bis fl. 14.65 p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Seiden-Fabriken
G. HENNEBERG
(k. u. k. Hof.) **Zürich.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Septembrie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.20
Renta de corone ung. 4%	99.35
Imp. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	123.15
Imp. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Impum. ung. cu premii	156.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de argint austr.	101.60
Renta de aur austr.	123.40
Losuri din 1860.	145.—
Acții de ale Băncii austro-ungare.	952 1/2
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	401.75
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	367.75
Napoleonori.	9.53 1/2
Mărci imperiale germane	58.62 1/2
London vista	119.60
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	44.30

Cursul pietei Brașov.

Din 17 Septembrie 1896.

Bancnote rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.51
Argint român. Cump.	9.45	Vënd.	9.48
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble rusești Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.30	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	10.60	Vënd.	—
Seris. fons. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrisiei administrației. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administra. „Gazeta Trans.”

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**, Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.
INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIEȚII

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la **PARIS, 7, r. Saint-Lazare.**
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește **ELIXIRUL GODINEAU** și la **BUCUREȘTI**, la **Hle ZAMPFIRESCU**, droghist;
la **JASI**, la **D.D. Frați KONYA**, farmacia.

la **Galați**: **STALSKI**, farmacist; la **Ploiești**: la **D-nii J. & T. CHRISTESCU**, droghisți; la **Roman**: la **D-nul D. J. WERNER**, farmacist; la **Tulcea**, farmacia la „**MINERVA**.”

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe un an.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și ultim poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Licitatie de tablouri în ulei.

In urma ordinului D. I. Curik din Viena se vor vinde cu licitație

Luni în 21 Septembrie
și în ziua următoare dela 9 ore a. m. o colecțiune de

102 Tablouri în ulei.

în clădirea cea nouă a **D-lor Lang & Rosenthal**

Colțul stradei Caldărarilor.

Aceste Tablouri se vor vinde sub toate împrejurările în aucțiune publică.

Colecția este espusă la vedere până Sâmbătă sera,

fără a se plăti entree.

Tot acolo se dau toate informațiunile cerute de amatori, precum și Cataloге.

Tablourile sunt prevădute cu rame aurite elegante.

Direcția.

1069,1—3

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA” de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: la **conturbări de misture, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural—de un gust și efect prea plăcut și binefăcător—va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în **Brașov**: strada Caldărarilor Nr. 68, în **Sibiu**, **Sighișora** și în **Alba-Julia**: la D-l I. B. Misselbacher sen., în **Cluj**: la **Segesváry és társai**, în **Deva**: la **Balog Gyula**, în **Oreștie**: la **Németh János**.

Cu totă stima:

Administrațiunea isvorului
„MATILDA.”

JOSEF GYÖRGY,
(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.**Sosirea trenurilor în Brașov:**

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat:	5 ore 07 m. dimineața.
Trenul de persoane:	8 ore dimineața.
Trenul accel.:	2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt:	10 ore 25 minute sera.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.:	2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt:	5 ore 20 m. după am.
Trenul de persoane:	9 ore 8 minute sera.
Trenul accel.:	10 ore 19 minute sera.

3. Dela Zărnești la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt:	7 ore 44 min. dimineața.
Trenul mixt:	1 ora 29 min. după am.
Trenul mixt:	8 ore 31 min. sera.

4. Dela Ch. Ogorheiu la Brașov.

Trenul de pers.:	8 ore 15 min. dim.
Trenul de persoane:	1 ora 46 m. d. am.
Trenul mixt:	7 ore 12 min. sera.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persoane	7 ore 40 m. dim.
--------------------	------------------

Plecarea trenurilor din Brașov.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt:	5 ore 8 min. dimineața.
Trenul accel.:	2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane:	7 ore 43 min. sera.
Tr. accelerat:	10 ore 26 min. sera.

2. Dela Brașov la București:

Trenul de pers.:	3 ore 55 min. dim.
Tr. accelerat:	5 ore 14 m. dim.
Trenul mixt:	11 ore înainte de am.
Trenul accel.:	2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnești. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt:	8 ore 35 min. dimineața.
„ „	4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt:	4 ore 30 min. dim.

4. Dela Brașov la Ch. Ogorheiu.

Trenul de persoane:	3 ore 1 după am.
Trenul mixt:	8 ore 50 minute dim.
Trenul de pers.:	5 ore 20 min. dim.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persoane	6 ore 40 min. sera.
--------------------	---------------------

*) Acest tren circulează numai Joia Dumineca și la sărbători.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.